

9. It-produkter

9.1 Introduktion

It-produkter er et vigtigt grundlag for analyser

It-produkter kan betegnes som det primære element, der binder it-erhvervene sammen med samfundets it-anvendelse. It-produkter er således et vigtigt element i analyser af en lang række forhold i informationssamfundet bl.a. forbrug, produktion, markedsstørrelse, investeringer mv. Dernæst bidrager it-produkter betydeligt til informationssamfundets internationale dimension i form af udenrigshandel med it-produkter.

It-produkter består af varer og tjenesteydelser

It-produkter kan opdeles i to grupper: It-varer, dvs. de fysiske it-produkter, samt it-serviceydelser. I kapitlet beskrives først produktionen af it-varer og dernæst it-serviceydelser og it-serviceerhvervene. For it-varernes vedkommende belyses både import og eksport, mens der for serviceydelsernes vedkommende alene findes data om eksporten. Et særskilt element udgøres af detailhandelen med it-produkter, som behandles i kapitlets næstsidste afsnit. Den internationale handel med it-varer belyses i kapitlets sidste afsnit, som viser udviklingen i en række EU-lande siden midten af 1990'erne.

Kapitlet viser bl.a., at:

- omsætningen af it-produkter, dvs. varer og serviceydelser i alt, udgjorde 64 mia. kr. i 2002
- den samlede eksport af it-produkter udgjorde i alt 51,5 mia. kr. i 2002.

Første afsnit belyser industriens salg af it-varer. Det viser bl.a., at:

- danske industrivirksomheder solgte it-varer for 20 mia. kr. i 2003.

I kapitlets andet afsnit fokuseres på import og eksport af it-varer, og det viser, at der har været en betydelig vækst i udenrigshandelen med it-varer, herunder at:

- it-vareimporten og -eksporten udgjorde henholdsvis 47 mia. kr. og 36 mia. kr. i 2003 - en stigning siden 1996 på 65 pct. for importens vedkommende og 75 pct. for eksportens vedkommende (tredje afsnit).

Udgangspunktet for det tredje afsnit er it-servicevirksomhed, herunder omsættningens og eksportens fordeling på en række produktgrupper. Blandt afsnittets hovedpunkter er følgende:

- udvikling og salg af software udgør 39 pct. af it-servicevirksomhedernes omsætning
- knap 7 mia. af it-servicevirksomhedernes omsætning er eksport.

Fjerde afsnit tager afsæt i en undersøgelse af detailhandelens salg af it-varer, som bl.a. viser, at:

- salget af it-varer i detailhandelen udgør 14 mia.

Kapitlets sidste afsnit belyser den danske import og eksport af it-varer sammenholdt med de øvrige EU15-lande. Det fremgår heraf, at:

- EU15-landenes samlede import og eksport af it-varer udgjorde i 2003 henholdsvis 288 mia. Euro og 256 mia. Euro - den danske import og eksport af it-varer udgjorde 2 pct. heraf.

9.2 Produktion af it-varer

Definition af it-varer

OECD har i 2003 revideret den af Eurostat¹ udarbejdede liste over it-varer. Definitionen² omfatter fem it-produktgrupper, som udgør grundlaget for dette kapitels belysning af hhv. produktion af og udenrigshandel med it-varer. De fem grupper inddeler it-varer efter deres anvendelse og type:

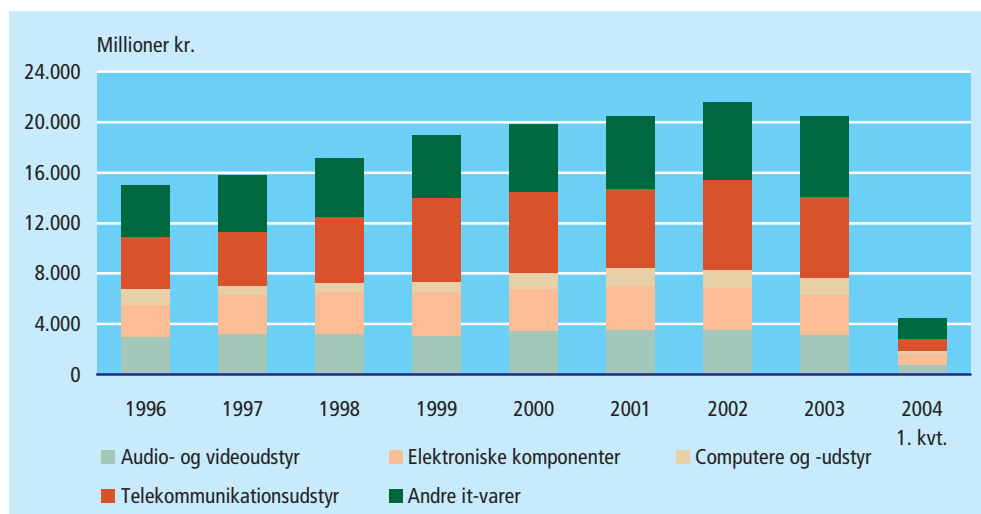
- Telekommunikationsudstyr (fx radiosendere/-modtagere, antenner mv.)
- Computere og -udstyr (fx pc'er, dele til pc'er)
- Elektroniske komponenter (fx trykte kredsløb, elektriske ledere mv.)
- Audio- og videoudstyr (fx radio-/tv, højttalere, videooptager o. lign.)
- Andre it-produkter (fx fotokopi-maskiner, måleudstyr mv.).

Retningslinierne for definitionen af it-varer, er følgende: Varen skal enten være tiltænkt anvendelse til informationsbearbejdning og kommunikation via elektroniske medier, inklusive transmission og display, eller at anvende elektronisk databehandling til at opdage, måle og/eller registrere fysiske fænomener, eller kontrollere en fysisk proces.

Produktion af danske it-varer for 20 mia. kr. i 2003

Den danske industri producerede i 2003 it-varer til en værdi af 20,4 mia. kr. Blandt de fem it-varegrupper var henholdsvis Telekommunikationsudstyr og Andre it-varer langt de største, og udgjorde hver godt 6 mia. kr., svarende til sammenlagt næsten to tredjedele af den samlede værdi af it-produkter. Audio- og videoudstyr samt Elektroniske komponenter repræsenterede hver især en værdi på ca. 6 mia. kr., dvs. tilsammen en tredjedel af den samlede værdi. Computere og -udstyr var den mindste produktgruppe, hvis værdi udgjorde 1,3 mia. kr. i 2003.

Figur 9.1 Industriens salg af it-varer (årets priser)

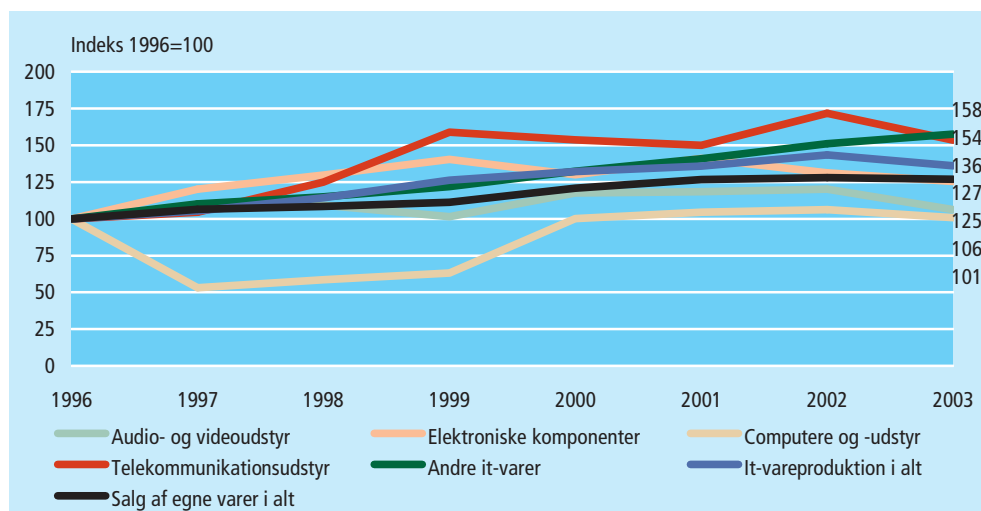

Kilde: Danmarks Statistik, Varestatistik for industrien (særkørsel).

¹ EU's statistiske kontor.

² Definitionen tager udgangspunkt i Det Harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatorsystem ("Det Harmoniserede System", eller "HS"). I den reviderede definition er de to tidligere grupper, hhv. *Kontormaskiner og -udstyr* samt *Måleudstyr mv.* integreret i én gruppe, nemlig *'Andre it-varer'*. Der er også på detailniveau foretaget ændringer. Se også OECD's definition i dokumentet: *A proposed classification of ICT goods*. (DSTI/ICCP/IIS(2003)1/REV2) på OECD's hjemmeside: <http://www.oecd.org/search>.

Figur 9.2 Udvikling i industriens salg af it-varer

Kilde: Danmarks Statistik, Varestatistik for industrien (særkørsel).

9.3 Import og eksport af it-varer

Betydelig udveksling af it-varer mellem landene

Den danske produktion af it-varer sælges ikke kun på det danske marked, men til en række lande, især inden for EU. Samtidig dækker den danske produktion ikke behovet på hjemmemarkedet, så der importeres en betydelig mængde it-produkter fra andre lande, til anvendelse i virksomheder og af forbrugerne.

Specialisering mellem landene én af årsagerne til stigende udenrigshandel med it-varer

Udenrigshandelen med it-varer - dvs. summen af import og eksport - har været stigende gennem en årrække. Årsagerne til den voksende udenrigshandel er bl.a. en øget specialisering af produktionen i de enkelte lande, hvoraf nogle har en stor markedsandel af produktionen af forskellige it-varer (fx tv/radio-udstyr og mobiltelefoner).

Produkt-differentiering

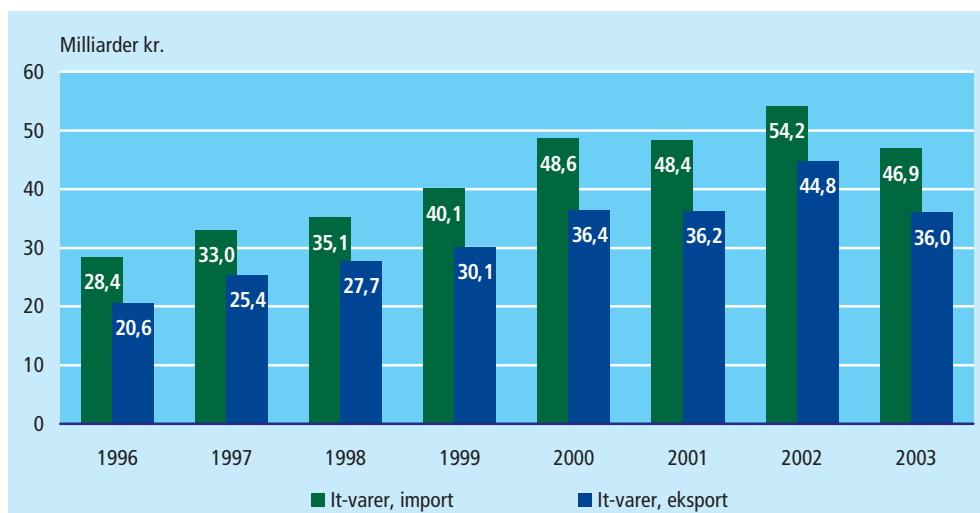
Også produktdifferentiering spiller ind (mobiltelefoner o.l., der produceres af en række forskellige producenter), ligesom stordriftsfordele og teknologisk koncentration, hvor spidskompetencer og ekspertise inden for bestemte teknologier placeres inden for samme område - bl.a. fordi det medvirker til at gøre yderligere innovation billigere og lettere.

Både import og eksport af it-varer er stigende

Såvel importen som eksporten af it-varer har været stigende i perioden 1996-2003, jf. figur 9.3, som viser udviklingen i løbende priser. Fra 1996 til 2003 er den samlede udenrigshandel med it-varer vokset med 34 mia. kr., eller 69 pct., fra 49 mia. kr. til 83 mia. kr. Importen har bidraget til denne vækst med en stigning fra 28,4 mia. kr. i 1996 til 46,9 mia. kr. i 2003, svarende til en stigning på 65 pct. I samme tidsrum er eksporten steget fra 20,6 mia. kr. til 36 mia. kr., eller med 75 pct.

Værdien af import og eksport af it-varer udgjorde henholdsvis 12,4 pct. og 8,2 pct. af den samlede import og eksport til og fra Danmark i 2003.

Figur 9.3 Import og eksport af it-varer

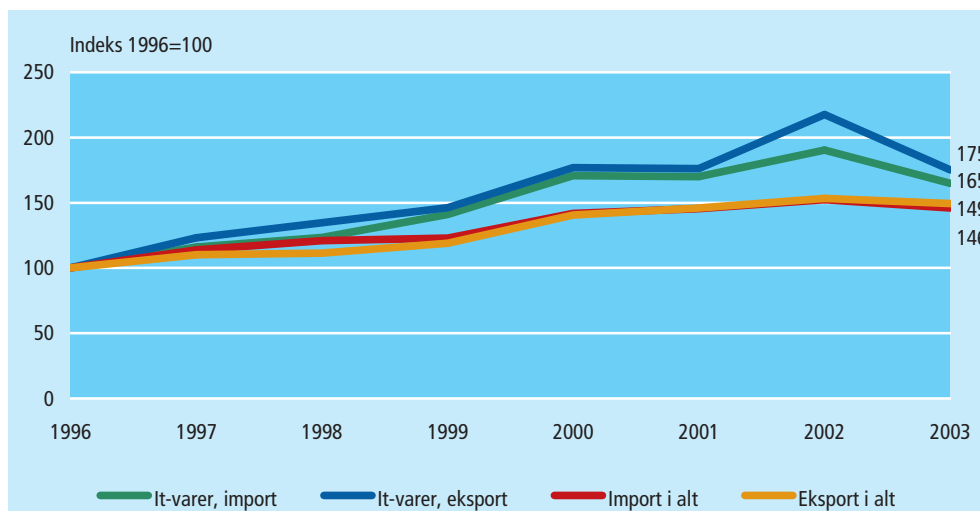

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Udenrigshandelen med it-varer er vokset hurtigere end den samlede import og eksport

Udenrigshandelen med it-varer har haft en hastigere vækstrate end den samlede import og eksport siden midten af 1990'erne, jf. figur 9.4. Der var en markant stigning i udenrigshandelen med it-produkter fra 2001 til 2002, afløst af et fald til 2003, hvorefter udenrigshandelen er på samme niveau som i 2001. Den store stigning i 2002 skyldes især, at der var en betydelig import og eksport af telekommunikationsudstyr - primært mobiltelefoner. Fra 1996 til 2003 er importen af it-varer steget med 61 pct., hvorimod værdien af den samlede import er steget med 42 pct. Til gengæld er også it-vareeksporten i samme tidsrum steget med 71 pct., mens Danmarks samlede eksport kun er steget med 46 pct.

Figur 9.4 Udviklingen i import og eksport af it-varer

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Telekommunikation er vigtigt for stigningen i import og eksport af it-varer

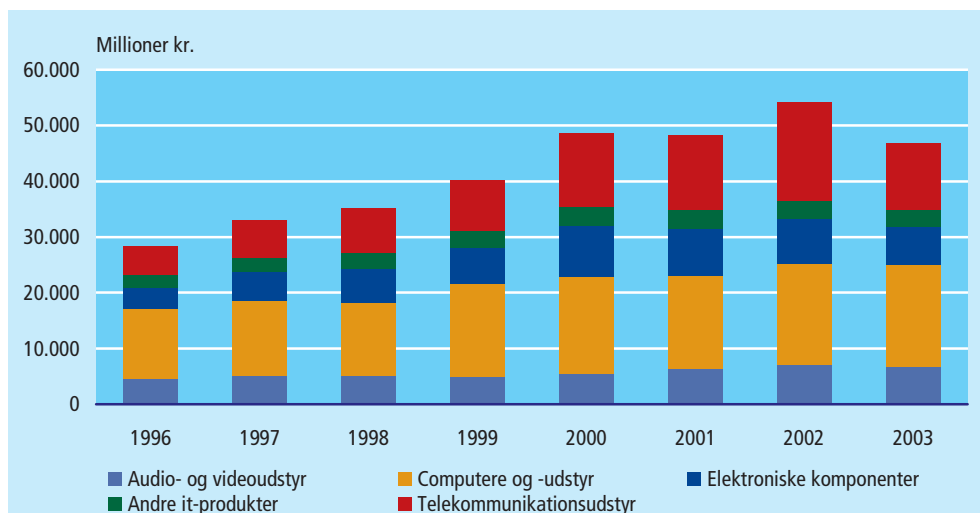
En væsentlig årsag til væksten findes både på import- og eksportsiden i en voksende omsætning af Telekommunikationsudstyr, som er mere end fordoblet på importsiden fra 1996 til 2003, mens eksporten næsten er tredoblet i samme periode, jf. figur 9.5 og figur 9.6. Audio- og videoudstyr samt computere og -udstyr bidrager også til den stigende import med vækstrater på hhv. på 45 pct. og 43 pct. Computere og -udstyr har desuden haft stor betydning på eksportsiden med en stigning på 63 pct. fra 1996 til 2003.

Computere og -udstyr dominerer både import og eksport

Selvom Telekommunikationsudstyr har været stærkt medvirkende til væksten i udenrigshandel med it-varer, er Computere og -udstyr den dominerende varegruppe på importsiden. Denne varegruppe udgjorde i 2003 næsten 40 pct. af den samlede

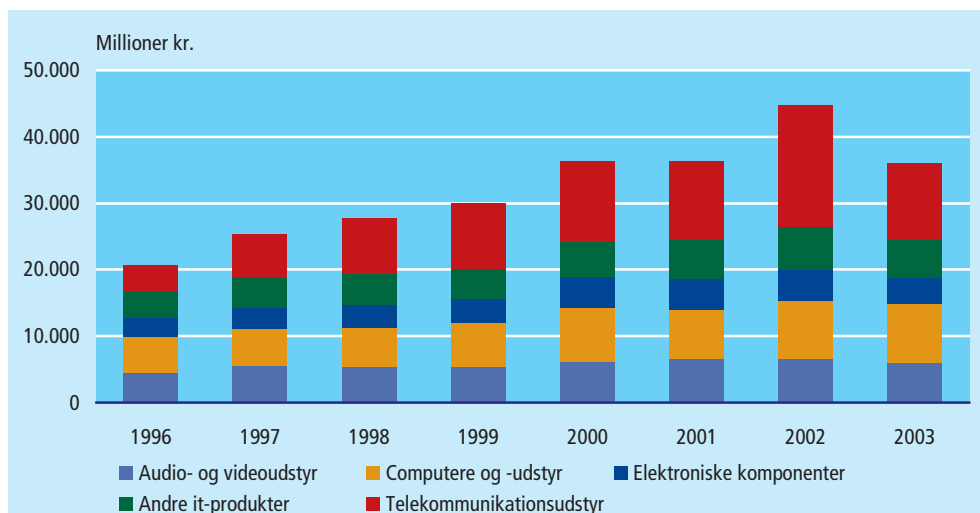
it-vareimport, mod knapt 30 pct. i 1995. Computere og -udstyr er imidlertid også en væsentlig del af it-vareeksporten, hvoraf den udgjorde en fjerdedel i 2003, mod en femtedel i 1995. Men Telekommunikationsudstyr er i stigende grad blevet en betydningsfuld eksportvare, og udgjorde i 2003 næsten en tredjedel af den samlede it-vareeksport, mod 17 pct. i 1995.

Figur 9.5 Import af it-varer fordelt på varegrupper

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Figur 9.6 Eksport af it-varer fordelt på varegrupper

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

9.4 It-servicevirksomheds omsætning

Grundlag i it-servicevirksomheds omsætning

Afsnittet bygger på Danmarks Statistiks undersøgelse af branchen it-servicevirksomhed, hvor den samlede omsætning fordeles på produktgrupper og serviceydelser. It-servicevirksomhed består af følgende brancher:

- konsulentvirksomhed vedrørende hardware
- levering af software og konsulentbistand vedrørende software
- databehandling
- databaseværter og -formidlere
- reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og it-udstyr
- anden virksomhed i forbindelse med it-servicevirksomhed.

*Samlet omsætning
på 42,6 mia. kr.*

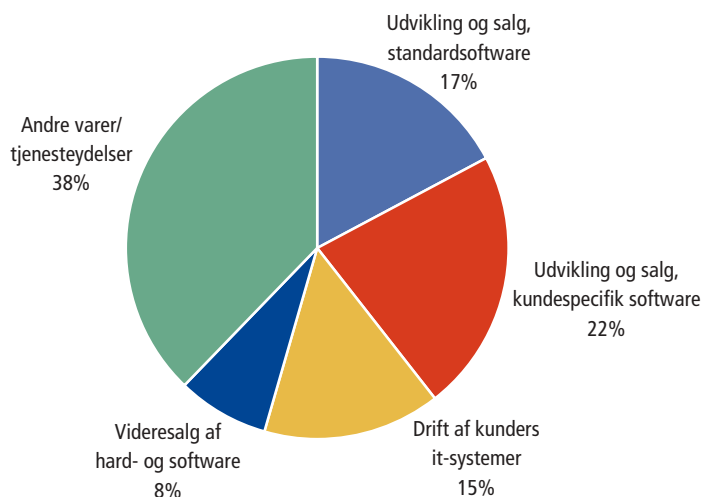
Den samlede omsætning for de undersøgte it-servicevirksomheder udgjorde i 2002 42,6 mia. kr. Dette er en stigning på godt 4 mia. kr. i forhold til omsætningen i 2001, der udgjorde 38,2 mia. kr.

Produktgrupper og serviceydelser i it-servicevirksomhed

*Udvikling og salg af
software udgør 39 pct.
af omsætningen*

Udvikling og salg af kundespecifikt software udgjorde 22 pct. af omsætningen i 2002 og er dermed den største produktgruppe, jf. figur 9.7. Den næststørste gruppe var udvikling og salg af standardsoftware, som udgjorde 17 pct. af omsætningen. Drift af kunders it-systemer og videresalg af hard- og software stod for henholdsvis 15 pct. og 8 pct. af omsætningen.

Figur 9.7 It-servicevirksomheds omsætning fordelt på produktgrupper og serviceydelser. 2002

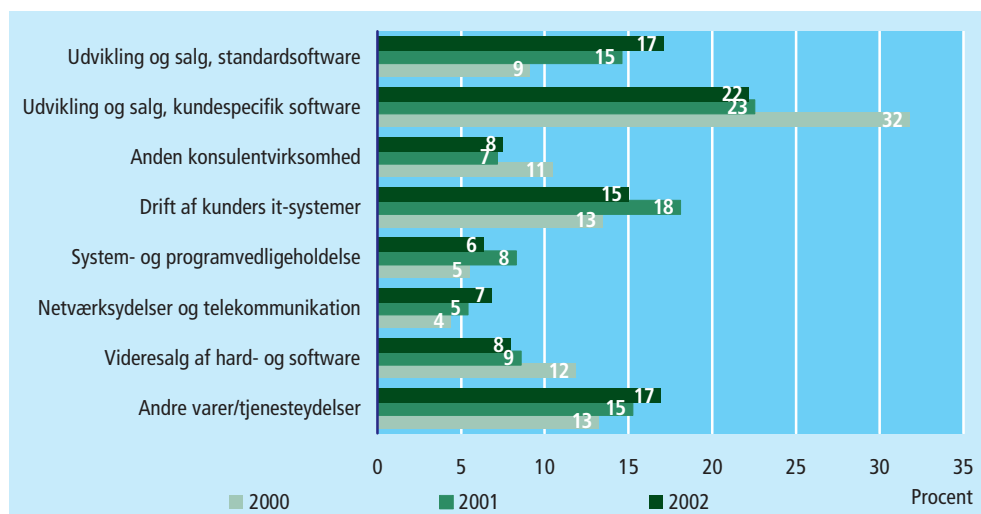

Kilde: Danmarks Statistik, Produktstatistik for serviceerhvervene.

*Stigning i udvikling
og salg af standard-
software*

Kigger man på udviklingen i fordeling af it-servicevirksomhedernes omsætning på produktgrupper i perioden 2000-2002, viser det sig, at udvikling og salg af standardsoftware og netværksydelser og telekommunikation i 2002 er steget 2 pct. -point i forhold til 2001. Derimod er drift af kunders it-systemer og system- og programvedligeholdelse faldet hhv. 3 pct. -point og 2 pct. -point. Udviklingen mellem 2001 og 2002 for de øvrige produkter tegner nogenlunde det samme billede, jf. figur 9.8.

Figur 9.8 It-servicevirksomheds omsætning fordelt på produktgrupper og serviceydelser

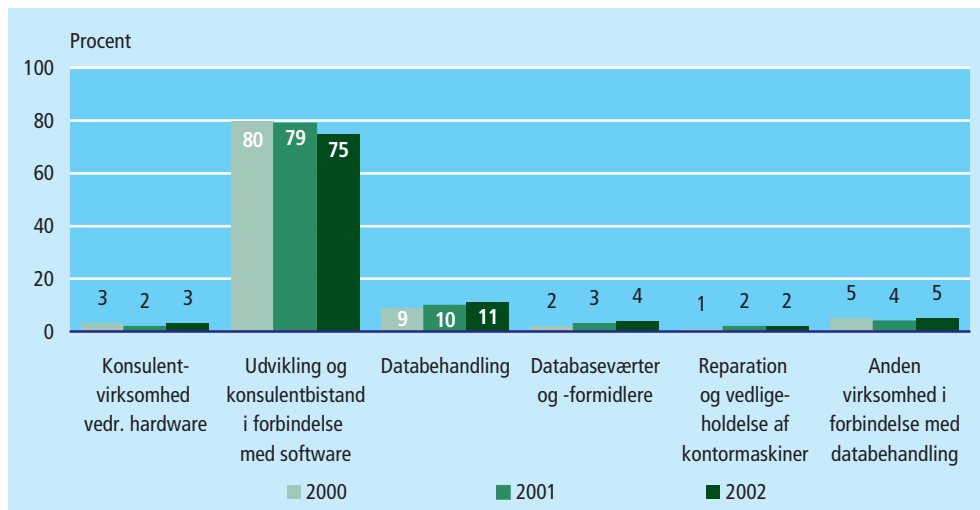
Kilde: Danmarks Statistik, Produktstatistik for serviceerhvervene.

De enkelte brancher i it-servicevirksomhed og deres omsætning

Udvikling og konsulentbistand er den dominerende branche

Ser man på de enkelte brancher, som indgår i branchen it-servicevirksomhed, bidrog branchen Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software 75 pct. af it-servicevirksomheds samlede omsætning i 2002, jf. figur 9.9. Branchen Databehandling var den næststørste branche, der dog kun bidrog med 11 pct. af omsætningen.

Figur 9.9 It-servicevirksomheds omsætning fordelt på brancher

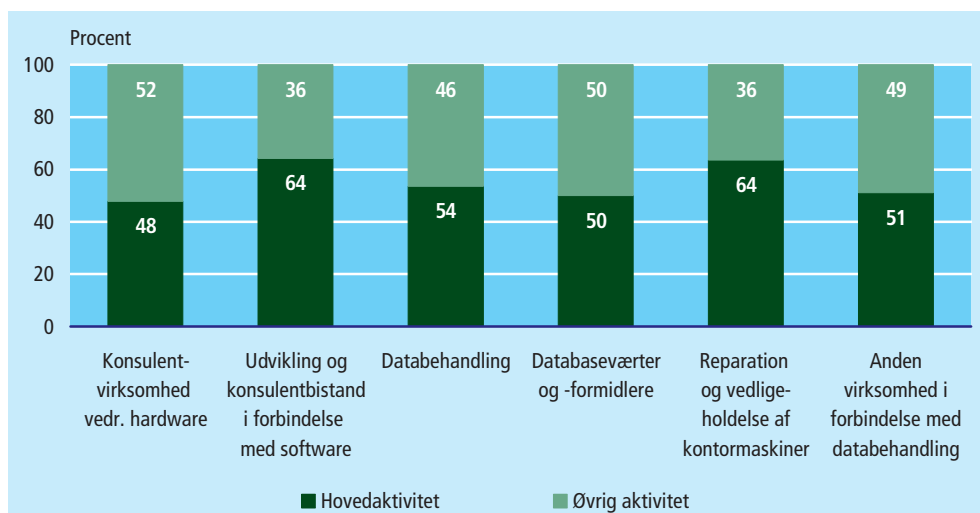

Kilde: Danmarks Statistik, Produktstatistik for serviceerhvervene.

Mellem 48 pct. og 65 pct. af omsætningen inden for kernekompetencer

Undersøgelsen viser, at it-servicevirksomhederne i 2002 havde omtrent den samme eller en større andel af deres omsætning inden for det, der kan kaldes deres hovedprodukt/kernekompetence, jf. figur 9.10, samt tabel 9.12 og 9.13.

Figur 9.10 It-servicevirksomhed, hovedaktiviteternes andel af den samlede omsætning fordelt på brancher. 2002

Kilde: Danmarks Statistik, Produktstatistik for serviceerhvervene.

1. <i>Konsulentvirksomhed vedr. hardware</i>	Virksomhederne inden for branchen Konsulentvirksomhed vedr. hardware havde 48 pct. af deres samlede omsætning inden for kernekompetencen <i>rådgivning vedrørende it-behov og -anskaffelse</i> , hvor kun 14 pct. af omsætningen kom derfra i 2001.
2. <i>Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software</i>	Branchen Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software havde 65 pct. af dens samlede omsætning inden for aktiviteterne <i>udvikling og salg af henholdsvis standard og kundespecifikt software</i> , anden konsulentvirksomhed samt <i>system og programvedligeholdelse</i> , mod 60 pct. i 2001. Branchen er langt den største af de seks enkelte brancher, som indgår i it-servicevirksomhed med en omsætning på ca. 32 mia. kr. i 2002.
3. <i>Databehandling</i>	Branchen Databehandling er mest specialiseret. En stor del af omsætningen, 54 pct., stammer fra én bestemt type af serviceydelse, nemlig <i>drift af kunders it-systemer/databehandling</i> . I 2001 bidrog denne service til 45 pct. af branchens omsætning.
4. <i>Databaseværter og formidlere</i>	I branchen Databaseværter og formidlere stammede 50 pct. af omsætningen i 2002 fra kerneydelsen <i>databasevirksomhed</i> , mod 54 pct. i 2001.
5. <i>Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og edb-udstyr</i>	Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og edb-udstyr er målt på omsætningen en relativt lille branche med en samlet omsætning i 2002 på 748 mio. kr. Største del af branchens omsætning, 64 pct., kom netop fra <i>vedligeholdelse og reparation af hardware</i> , mod 65 pct. i 2001.
6. <i>Anden virksomhed i forbindelse med databehandling</i>	Den sidste af de seks brancher inden for it-servicevirksomhed er Anden virksomhed i forbindelse med databehandling. <i>Netværksydelse og telekommunikation</i> bidrog med 51 pct. af branchens omsætning, mod 43 pct. i 2001.

Samlet set er der sket en koncentration omkring de fleste af it-servicevirksomhedernes hovedaktivitet.

It-servicevirksomheds kunder

Virksomheder i den private sektor største kundegruppe

Betragter man it-servicevirksomhederne i forhold til hvem, der aftager deres produkter/serviceydelser, fremstår virksomheder i den private sektor som den klart største kundegruppe. I 2002 aftog virksomheder i den private sektor hele 77 pct. af it-servicevirksomheds samlede omsætning. Den offentlige sektor aftog 18 pct. af den samlede omsætning, mens organisationer og privatpersoner aftog 5 pct., jf. figur 9.11.

Figur 9.11

It-servicevirksomheds omsætning fordelt på kundegrupper. 2002

Kilde: Danmarks Statistik, Produktstatistik for serviceerhvervene.

Når man kigger på de enkelte brancher, er virksomheder i den private sektor stadig den største kundegruppe. Andelen af omsætningen virksomhederne aftog i 2002 varierer fra 61 pct. inden for Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og edb-udstyr, til 87 pct. inden for Databehandling. Den andel af omsætningen, som den offentlige sektor aftog i 2002, varierer fra 3 pct. inden for Anden virksomhed i forbindelse med databehandling, til 21 pct. inden for Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software. Også den andel af omsætningen som organisationer og privatpersoner aftog i 2002 varierer meget. Således aftog organisationer og privatpersoner kun 2 pct. af Konsulentvirksomhed vedr. hardware's omsætning, mens gruppen aftog hele 25 pct. af såvel Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og edb-udstyrs omsætning som Anden virksomhed i forbindelse med databehandlings omsætning, jf. tabel 9.14.

*Den private sektor
aftager mindre
end i 2001*

I forhold til 2001 har virksomheder i den private sektor aftaget en mindre andel af it-servicevirksomheds samlede omsætning. Den offentlige sektor aftog i 2002 samme andel som i 2001, mens organisationer og privatpersoner aftog en større andel af omsætningen i 2002 end de gjorde i 2001. Det er specielt inden for Anden virksomhed i forbindelse med databehandling, at virksomheder i den private sektor aftog en mindre andel af omsætningen i 2002 i forhold til 2001, mens organisationer og privatpersoner aftog en væsentlig større andel af branchens omsætning, jf. tabel 9.14 og 9.15.

9.5 Eksport af it-serviceydelser

*Eksport udgør 16 pct. af
it-servicevirksomheds
omsætning*

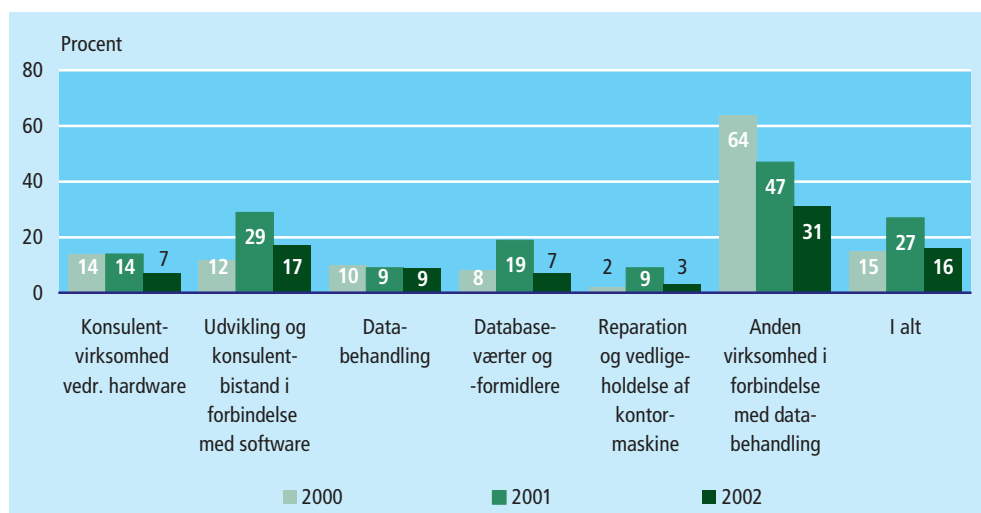
Den samlede eksport for de undersøgte it-servicevirksomheder udgjorde i 2002 knap 7 mia. kr., hvilket svarer til 16 pct. af den samlede omsætning. Sammenligner man med 2001 er virksomhedernes eksportsandel faldet 11 pct.

*Mindre eksportandel
end i 2001 for alle
it-servicevirksomheds
brancher*

Brancherne Anden virksomhed i forbindelse med databehandling og Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software har relativt højere eksportandele end andre brancher. I forhold til 2001 har alle brancherne oplevet et fald i den udenlandske omsætning, jf. figur 9.12.

Figur 9.12

It-servicevirksomhed, eksportens andel af den samlede omsætning på brancher

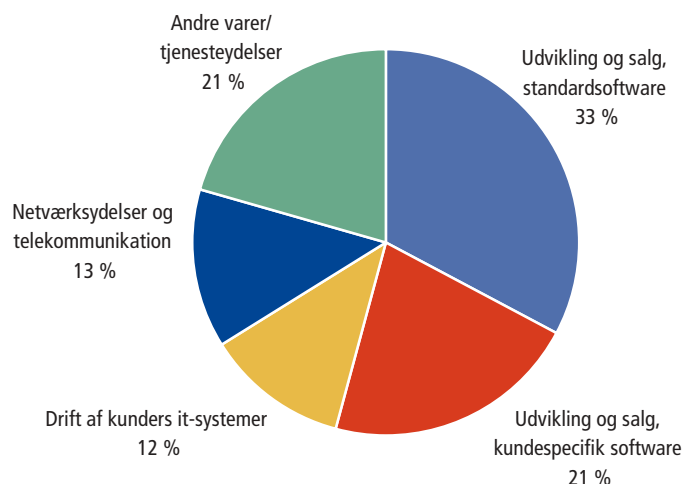
Kilde: Danmarks Statistik, Eksport af videnintensive tjenester.

*Udvikling og salg
af standardsoftware
største eksportprodukt*

Figur 9.13 belyser fordeling af eksporten på serviceydelser for it-servicevirksomhed i 2002. *Udvikling og salg af standardsoftware* er den største produktgruppe for eksport, og den stod for 33 pct. af it-servicevirksomheds samlede eksport. *Udvikling og salg af kundespecifikt software* er det næststørste eksportprodukt. Dette er ikke overraskende, da de to nævnte produkter er hovedprodukterne i branchen Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software, som står for 81 pct. af it-servicevirksomheds samlede eksport, jf. tabel 9.19. *Drift af kunders it-systemer og netværksydelser og telekom-*

munikation er to andre serviceydelser, der ligeledes har betydning i eksportmæssig henseende. De står hver især for over 10 pct. af eksporten.

Figur 9.13 It-servicevirksomheds eksport fordelt på serviceydelser. 2002

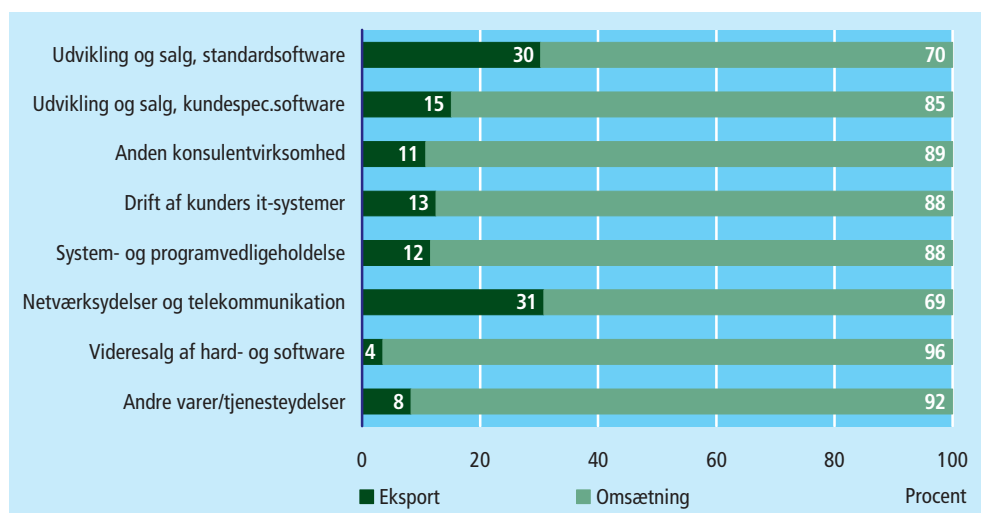

Kilde: Danmarks Statistik, Eksport af videnintensive tjenester.

Eksport udgør 31 pct. af omsætningen inden for netværksydelser og telekommunikation

Figur 9.14 viser eksportens andel af den samlede omsætning inden for de enkelte produktgrupper i 2002. Eksport udgør hele 30 pct. af den samlede omsætning inden for *udvikling og salg af standardsoftware* og 31 pct. af omsætningen inden for *netværksydelser og telekommunikation*. I denne sammenhæng kan det nævnes, at produktgruppen *udvikling og salg af standardsoftware* udgjorde 17 pct. af it-servicevirksomheds samlede omsætning og *netværksydelser og telekommunikation* udgjorde 7 pct. *Udvikling og salg af kundespecifikt software* er også en produktgruppe, hvor en stor del eksporteres. Således blev hele 15 pct. af den samlede *udvikling og salg af kundespecifikt software* eksporteret.

Figur 9.14 It-servicevirksomhed, eksportens andel af den samlede omsætning på serviceydelser. 2002

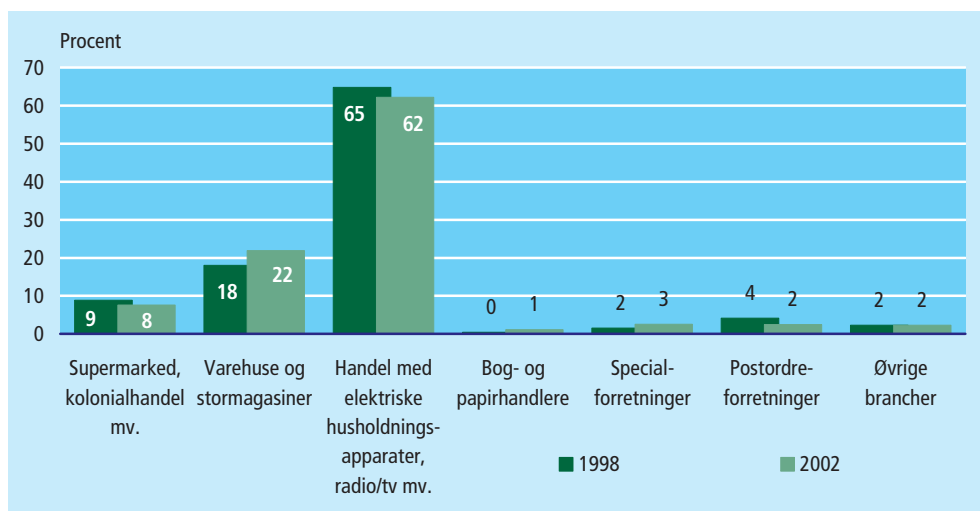

Kilde: Danmarks Statistik, Eksport af videnintensive tjenester, it-branchernes eksportfordeling.

9.6 Detailhandel med it-varer

<i>It-varers omsætning udgjorde 14 mia. kr. i 2002</i>	En undersøgelse af detailhandelens omsætning fordelt på varegrupper 2002 viser, hvordan omsætningen af it-varer er fordelt på forskellige typer af detailhandelsforretninger. Detailhandelen, salg til private, havde i 2002 en omsætning på 173 mia. kr. De undersøgte varegrupper er følgende: • audio- og videoudstyr, bånd og plade samt musikinstrumenter • kontormøbler, -artikler og -udstyr, hardware, software og telekommunikationsudstyr samt optisk og fotografisk udstyr.
<i>2 største varegrupper</i>	Ud af den samlede omsætning tegnede varegruppen <i>audio- og videoudstyr, bånd og plade samt musikinstrumenter</i> sig for 6,9 mia. kr., eller 3,9 pct. Anden varegruppe <i>kontormøbler, -artikler og -udstyr, hardware, software og telekommunikationsudstyr samt optisk og fotografisk udstyr</i> havde en omsætning på 7,2 mia. kr. Varegruppens omsætning udgjorde dermed 4,2 pct. af detailhandelsomsætningen i 2002.
<i>Audio- og videoudstyr, bånd og plade samt musikinstrumenter</i>	Som nævnt udgjorde varegruppen <i>audio- og videoudstyr, bånd og plade samt musikinstrumenter</i> 3,9 pct. af detailhandelens omsætning. Heraf stod <i>audio- og videoudstyr</i> (f.eks. radio og tv, videobåndoptagere, videokameraer og hi-fi) for 2,5 pct., og <i>audio- og videobånd og plader</i> (f.eks. cd'er og dvd'er, indspillede og uindspillede bånd) for 1,3 pct. af omsætningen. Omsætning indenfor varegruppen <i>audio- og videoudstyr, bånd og plade samt musikinstrumenter</i> i 2002 er fordelt således, at største del, 64 pct., kom fra <i>audio- og videoudstyr</i>, 32 pct. kom fra <i>audio- og videobånd og plader</i> og 4 pct. fra <i>musikinstrumenter</i>.
<i>Kontormøbler, -artikler og -udstyr, hardware, software og telekommunikationsudstyr samt optisk og fotografisk udstyr</i>	Varegruppen <i>kontormøbler, -artikler og -udstyr, hardware, software og telekommunikationsudstyr samt optisk og fotografisk udstyr</i> kan yderligere opdeles i tre undergrupper: • kontormøbler, -artikler og -udstyr (f.eks. skriveborde og kontormaskiner) udgjorde 0,3 pct. af detailhandelens omsætning og 8 pct. af varegruppens omsætning • hardware, software og telekommunikationsudstyr samt fotografisk og optisk udstyr samt præcisionsinstrumenter (f.eks. film, briller og kontaktlinser, kikkerter og mikroskoper). Begge undergrupper bidrog hver for sig med kun 1,9 pct. af detailhandelens omsætning, men 46 pct. af varegruppens omsætning.
<i>30 pct. salg af radio og tv-udstyr foregår i varehuse, stormagasiner og supermarkeder</i>	Figur 9.15 viser, at 62 pct. af omsætningen af <i>radio og tv-udstyr mv.</i> i 2002 fandt sted i branchegruppen Detailhandel med elektriske husholdningsapparater, radio- og tv-udstyr samt musikinstrumenter - altså den branchegruppe, som Radio- og tv-forretninger tilhører. 30 pct. af varegruppens omsætning fandt sted fra ikke-specialiserede detailhandelsforretninger, som supermarkeder, varehuse og stormagasiner, mens 2,4 pct. af omsætningen foregik via postordreforretninger.

Figur 9.15 Radio/tv-udstyr, cd'er og musikinstrumenter, samlet omsætning fordelt på brancher

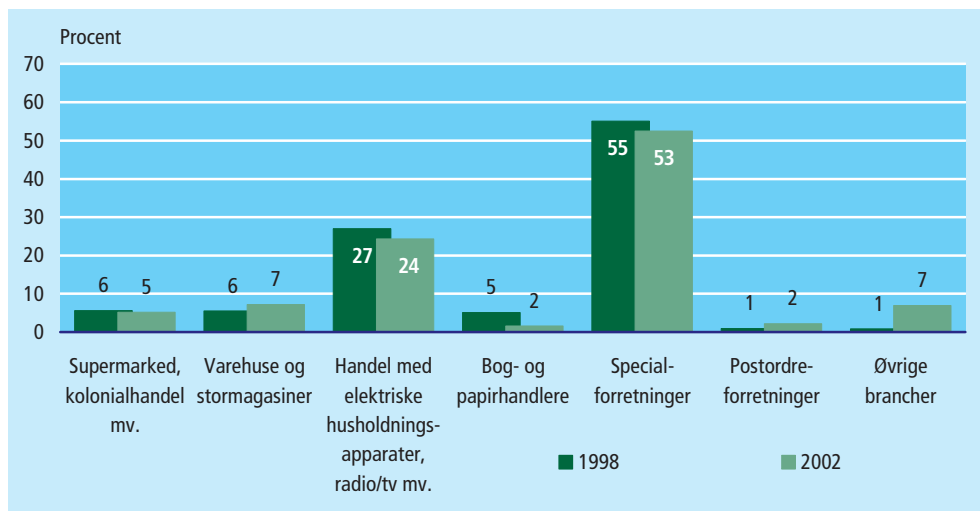

Kilde: Danmarks Statistik, Detailhandelens omsætning fordelt på varegrupper 2002.

Salg af hard- og software foregår primært i Specialforretninger

Figur 9.16 viser, omsætningen af varegruppen *kontormøbler, -udstyr, hardware og software mv.* lå for 53 pct. vedkommende i Specialforretninger, herunder Detailhandel med pc'er, kontormaskiner og -udstyr. 24 pct. af omsætningen fandt sted fra forretninger inden for Detailhandel med elektriske husholdningsapparater mv., hvor *hardware, software og telekommunikationsudstyr* udgjorde 17 pct. af branchens omsætning.

Figur 9.16 Hardware, software og telekommunikationsudstyr samt fotografisk og optisk udstyr samt præcisionsinstrumenter, samlet omsætning fordelt på brancher

Kilde: Danmarks Statistik, Detailhandelens omsætning fordelt på varegrupper 2002.

Flere it-varer sælges i ikke-specialiserede forretninger

Når man sammenligner it-varers omsætningsfordeling på forskellige typer af detailhandelsforretninger i 2002 med 1998, viser det sig, at salget af it-varerne er steget i ikke-specialiserede forretninger som varehuse og stormagasiner.

9.7 Internationalt perspektiv

Tyskland er markant størst mht. udenrigshandel med it-varer

Opgjort i værdien af udenrigshandel⁴ med it-varer er Tyskland langt den største bidrager blandt EU-15 landene på både import- og eksport-siden. Tysklands import og eksport af it-varer repræsenterede en værdi af henholdsvis 65 mia. Euro og 62 mia. Euro i 2003. Det svarer til 23 pct. af EU-15 landenes samlede it-vareimport, som udgjorde 288 mia. Euro, og 24 pct. af it-vareeksporten, som udgjorde 256 mia. Euro i 2003.

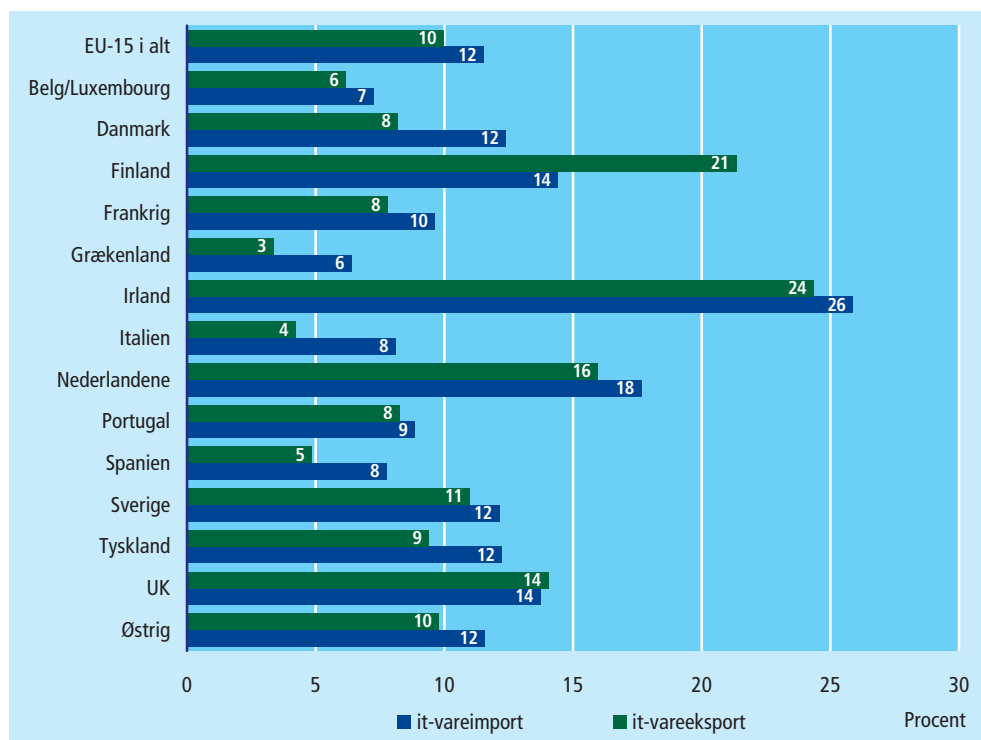
Danmark har 2 pct. af EU15-landenes udenrigshandel med it-varer

Danmark er i denne sammenhæng et af de små lande, idet såvel eksport som import af it-varer svarede til 2 pct. af EU-15 landenes it-udenrigshandel. Blandt EU-15 landene var det i 2003 kun Finland, Irland og Sverige der havde et overskud på udenrigshandelen med it-varer, dvs. at eksportværdien oversteg importværdien.

Opgøres udenrigshandelen med it-varer som en andel af de enkelte landes samlede udenrigshandel, er der store forskelle EU-15 landene imellem, jf. figur 9.17. Især Irland skiller sig ud ved en betydelig andel af udenrigshandel med it-varer sammenholdt med landets samlede udenrigshandel. Også Finland markerer sig med en eksportandel af it-varer på 21 pct., hvilket langt overstiger it-vareimportens andel på 14 pct. I de fleste af de viste lande er it-vareimporten større end eksporten, og det gælder også Danmark, hvis importandel af it-varer er 12 pct. af den samlede udenrigshandel, mens it-vareeksporten udgør 8 pct. Med Finland som den eneste markante undtagelse, ligger størrelsen af importen og eksporten, når det gælder it-varer på et nogenlunde ensartet niveau. Det skyldes bl.a. at der til en eksport af et vist omfang knytter sig en import af fx komponenter og lignende, som viderebearbejdes til produkter, som eksporteres.

Figur 9.17

Udenrigshandel med it-varer, andel af samlet udenrigshandel, EU-15 lande⁵. 2003

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

³ Talmaterialet viser det enkelte lands import hhv. eksport, uanset leverandør- eller aftagerland. Dvs. at der også indgår den indbyrdes import og eksport af varer.

⁴ Talmaterialet viser det enkelte lands import hhv. eksport, uanset leverandør- eller aftagerland. Dvs. at der også indgår den indbyrdes import og eksport af varer.

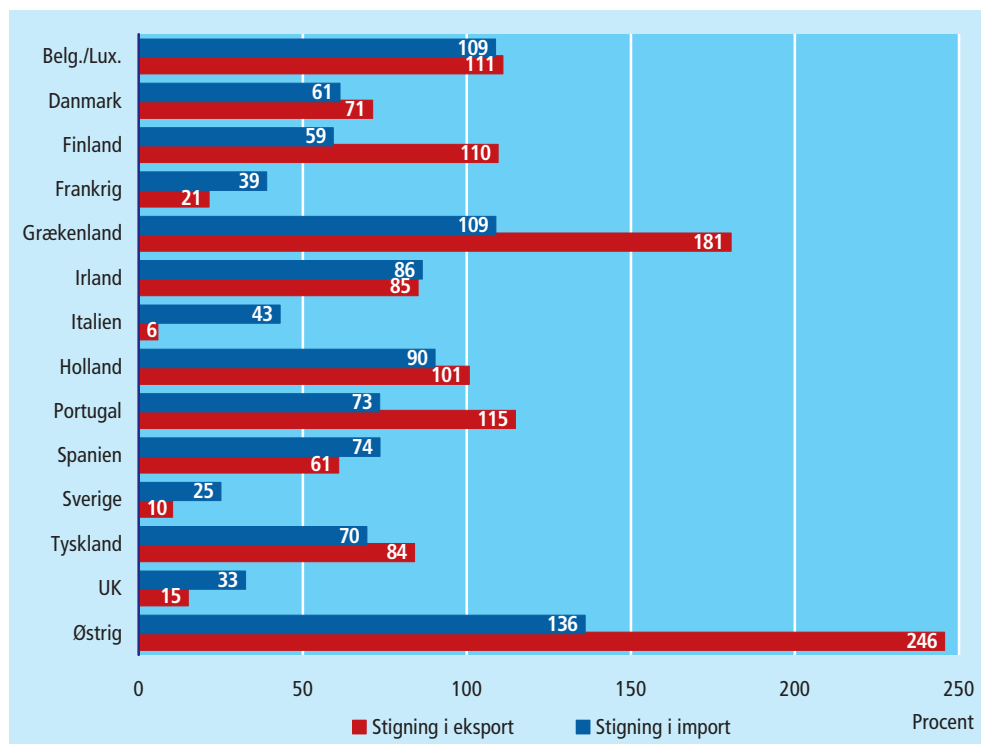
⁵ Af hensyn til sammenligninger over tid er Belgien og Luxembourg lagt sammen.

Især de mindre EU-15 lande har oplevet en stigning i it-udenrigshandelen

Ser man på udviklingen i perioden fra 1996 til 2003, er det de mindre EU-15-lande, der har haft den største vækst i udenrigshandelen med it-varer, jf. figur 9.18. Både på import- og eksport-siden skiller lande som Østrig, Grækenland og Belgien/Luxembourg sig ud ved betydeligt højere vækstrater end de øvrige lande, men det gælder især for eksportens vedkommende.

Figur 9.18

Vækst i udenrigshandel med it-varer, udvalgte EU-lande. 1996-2003

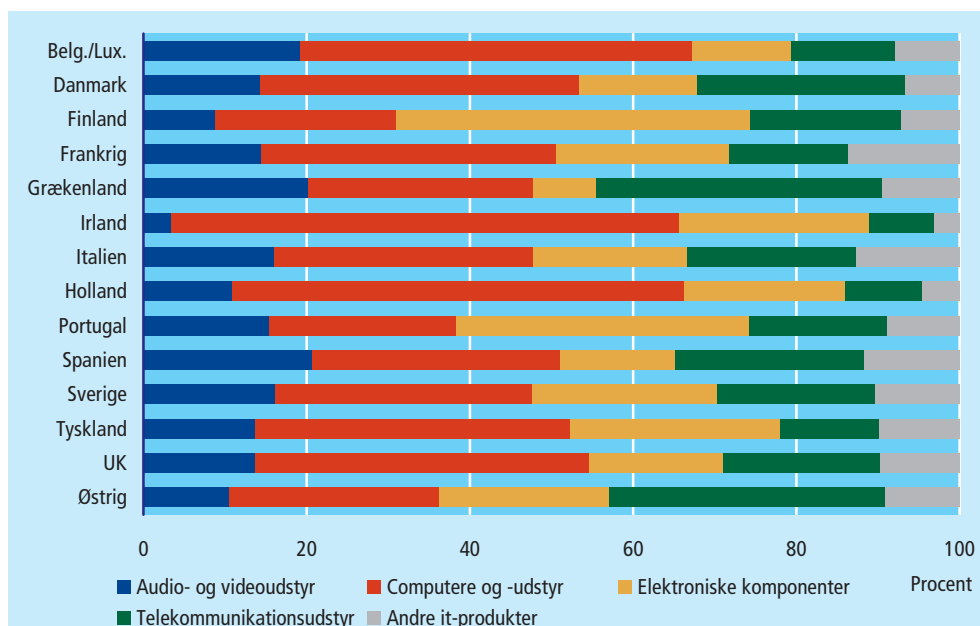

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

It-udenrigshandelens sammensætning varierer betydeligt mellem landene

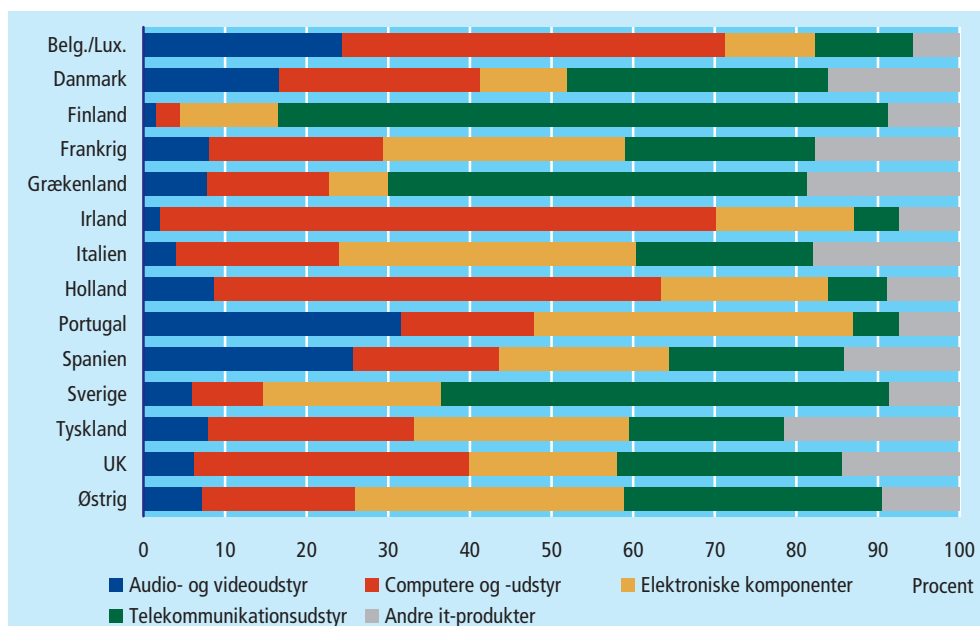
Sammensætningen af it-vareimporten i EU-15 landene viser, at enkelte skiller sig ud ved betydeligt større andele af bestemte varegrupper end gennemsnittet, jf. figur 9.19 og 9.19. Det gælder fx Finland, hvis import af elektroniske komponenter overstiger gennemsnittet. For Portugals vedkommende er der tale om en betydelig import af telekommunikations-udstyr, mens både Irlands og Hollands import af computere og -udstyr ligger en del over gennemsnittet. Sammensætningen af den danske import af it-varer tegner nogenlunde samme billede som importsammensætningen i UK og Sverige.

Figur 9.19 Import af it-varer fordelt på varegrupper, EU-15 lande. 2003

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Figur 9.20 Eksport af it-varer fordelt på varegrupper, EU-15 lande. 2003

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

9.8. Bilagstabeller

Tabel 9.1 Produktion af it-varer

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004, 1. kvrt.
	mio. kr.								
Industriens salg af egne produkter i alt	357 233	380 830	387 157	397 473	431 598	452 963	457 327	453 558	110 258
It-vareproduktion i alt	15 027	15 827	17 176	18 968	19 867	20 415	21 569	20 442	4 412
Heraf:									
Audio- og videoudstyr	2 978	3 275	3 255	3 022	3 501	3 527	3 577	3 168	724
Elektroniske komponenter	2 515	3 021	3 263	3 531	3 270	3 548	3 299	3 154	883
Computere og -udstyr	1 296	687	759	817	1 299	1 356	1 379	1 306	283
Telekommunikationsudstyr	4 184	4 377	5 234	6 650	6 433	6 273	7 189	6 423	931
Andre it-varer	4 055	4 467	4 665	4 949	5 365	5 710	6 124	6 391	1 591

Kilde: Danmarks Statistik, Varestatistik for industrien (særkørsel).

Tabel 9.2 Import og eksport af it-varer og samlet import og eksport i alt

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. kr.							
It-varer, import	28 436	33 047	35 145	40 134	48 605	48 377	54 170	46 915
It-varer, eksport	20 582	25 363	27 722	30 134	36 399	36 247	44 801	36 048
Import i alt	259 224	295 479	314 146	319 201	367 658	377 113	395 410	378 669
Eksport i alt	294 275	324 242	328 489	350 892	413 944	430 225	451 787	439 786

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.3 Import af it-varer, fordelt på varegrupper

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. kr.							
I alt	28 436	33 047	35 145	40 134	48 605	48 377	54 170	46 915
Audio- og videoudstyr	4 530	5 103	5 088	4 943	5 534	6 282	7 086	6 694
Computere og -udstyr	12 563	13 553	12 984	16 764	17 408	16 742	18 219	18 332
Elektroniske komponenter	3 793	5 050	6 249	6 497	9 071	8 548	7 964	6 818
Telekommunikationsudstyr	5 230	6 663	8 013	9 069	13 280	13 387	17 693	11 933
Andre it-varer	2 318	2 677	2 811	2 861	3 313	3 420	3 210	3 138

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.4 Eksport af it-varer, fordelt på varegrupper

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. kr.							
I alt	20 582	25 363	27 722	30 134	36 399	36 247	44 801	36 048
Audio- og videoudstyr	4 538	5 473	5 400	5 423	6 227	6 627	6 605	5 963
Computere og -udstyr	5 340	5 532	5 830	6 506	7 963	7 321	8 760	8 917
Elektroniske komponenter	2 802	3 286	3 458	3 730	4 738	4 727	4 571	3 867
Telekommunikationsudstyr	3 958	6 525	8 322	9 980	12 106	11 737	18 315	11 491
Andre it-varer	3 943	4 546	4 711	4 496	5 365	5 835	6 549	5 810

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.5 Eurokurs i forhold til Dkk

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	kurs (års gennemsnit)							
Euro i forhold til danske kr.	7,2674	7,4626	7,5137	7,4356	7,4537	7,4521	7,4304	7,4307

Tabel 9.6 EU15-landenes import af it-varer fordelt på varegrupper. 2003

	Audio- og videoudstyr	Computere og -udstyr	Elektroniske komponenter	Telekommunikationsudstyr	Andre it-produkter	I alt
— mio. Euro —						
I alt	39 471	116 513	59 457	45 620	26 670	287 731
Belgien/Luxembourg	3 093	7 721	1 937	2 057	1 257	16 066
Danmark	901	2 467	918	1 606	422	6 314
Finland	475	1 203	2 350	1 002	386	5 416
Frankrig	4 791	12 037	7 063	4 811	4 544	33 246
Grækenland	498	682	187	866	233	2 466
Irland	427	7 653	2 874	979	382	12 316
Italien	3 333	6 604	3 954	4 302	2 634	20 827
Nederlandene	4 501	22 867	8 130	3 879	1 914	41 291
Portugal	569	847	1 325	623	327	3 691
Spanien	2 953	4 314	2 025	3 281	1 670	14 243
Sverige	1 437	2 833	2 026	1 733	925	8 955
Tyskland	8 930	25 151	16 767	7 859	6 422	65 129
UK	6 498	19 518	7 769	9 188	4 622	47 594
Østrig	1 064	2 617	2 133	3 433	931	10 178

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.7 EU15-landenes eksport af it-varer fordelt på varegrupper. 2003

	Audio- og videoudstyr	Computere og -udstyr	Elektroniske komponenter	Telekommunikationsudstyr	Andre it-produkter	I alt
— mio. Euro —						
I alt	22 047	85 191	57 608	55 580	35 951	256 376
Belgien/Luxembourg	3 566	6 837	1 604	1 750	838	14 595
Danmark	802	1 200	520	1 546	782	4 851
Finland	163	291	1 205	7 498	873	10 030
Frankrig	2 151	5 657	7 903	6 182	4 725	26 618
Grækenland	31	59	29	201	73	392
Irland	403	13 595	3 360	1 121	1 469	19 949
Italien	435	2 172	3 963	2 365	1 958	10 893
Nederlandene	3 597	22 901	8 548	3 017	3 694	41 757
Portugal	732	377	906	130	171	2 317
Spanien	1 713	1 198	1 394	1 427	944	6 676
Sverige	593	871	2 154	5 451	854	9 923
Tyskland	4 920	15 696	16 334	11 820	13 313	62 082
UK	2 334	12 760	6 913	10 428	5 455	37 890
Østrig	608	1 577	2 774	2 643	800	8 402

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.8 EU15-landenes it-vareimport

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. Euro							
I alt	179 089	207 641	245 055	276 073	367 336	344 161	310 543	287 731
Belgien/Luxembourg	7 697	8 840	10 207	12 445	17 659	18 955	15 804	16 066
Danmark	3 913	4 428	4 677	5 398	6 521	6 492	7 290	6 314
Finland	3 400	4 043	4 658	4 920	6 930	6 224	5 732	5 416
Frankrig	23 919	27 491	31 768	34 312	46 021	40 713	35 309	33 246
Grækenland	1 181	1 373	2 002	2 491	3 244	2 324	2 197	2 466
Irland	6 608	8 532	11 440	13 813	18 716	20 242	18 785	12 316
Italien	14 552	16 678	18 332	20 323	25 514	24 033	22 098	20 827
Nederlandene	21 695	29 302	36 195	41 470	53 185	48 961	45 362	41 291
Portugal	2 128	2 387	3 169	3 455	3 885	4 235	3 874	3 691
Spanien	8 208	8 305	10 583	11 394	15 967	14 805	13 767	14 243
Sverige	7 161	8 390	9 556	9 765	13 043	9 914	8 797	8 955
Tyskland	38 423	41 841	49 560	56 175	75 039	75 756	69 521	65 129
UK	35 894	40 917	46 700	52 782	72 300	61 660	52 164	47 594
Østrig	4 312	5 112	6 209	7 330	9 312	9 848	9 843	10 178

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.9 EU15-landenes it-vareeksport

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. Euro							
I alt	161 732	193 849	218 513	247 790	329 209	319 263	293 703	256 376
Belgien/Luxembourg	6 917	7 667	8 829	10 322	15 199	16 882	14 031	14 595
Danmark	2 832	3 399	3 690	4 053	4 883	4 864	6 029	4 851
Finland	4 786	6 208	7 848	8 901	12 712	10 663	10 586	10 030
Frankrig	21 908	25 885	29 694	31 796	40 961	36 235	31 184	26 618
Grækenland	140	195	229	296	565	431	403	392
Irland	10 772	14 246	17 119	22 082	28 446	32 053	28 298	19 949
Italien	10 286	10 403	10 829	11 078	13 904	14 338	12 089	10 893
Nederlandene	20 800	29 662	33 349	40 124	53 255	52 025	45 417	41 757
Portugal	1 079	1 219	1 455	1 675	2 049	2 308	2 134	2 317
Spanien	4 148	4 193	5 177	4 945	6 712	6 901	6 244	6 676
Sverige	8 997	11 034	11 769	14 200	17 957	10 378	9 456	9 923
Tyskland	33 732	38 566	42 339	47 716	65 553	65 952	64 911	62 082
UK	32 903	38 217	42 694	46 483	60 374	58 778	54 763	37 890
Østrig	2 431	2 955	3 491	4 120	6 638	7 456	8 156	8 402

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.10 EU15-landenes vareimport

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. Euro							
I alt	1 602 708	1 782 888	1 917 684	2 052 831	2 524 487	2 537 356	2 498 072	2 498 365
Belgien/Luxembourg	128 948	140 634	150 741	165 160	204 406	213 260	223 527	221 490
Danmark	35 669	39 595	41 810	42 929	49 326	50 605	53 215	50 960
Finland	24 747	27 875	29 400	30 131	37 292	36 444	36 187	37 582
Frankrig	231 983	251 338	274 528	296 255	366 977	366 914	348 205	345 335
Grækenland	22 239	23 738	27 021	28 644	36 249	31 732	33 065	38 607
Irland	27 029	33 286	38 526	43 882	55 263	56 450	55 413	47 596
Italien	164 019	185 295	194 868	207 015	258 507	263 757	261 226	257 091
Nederlandene	150 363	168 188	174 508	193 434	236 322	232 958	231 879	234 003
Portugal	27 724	30 912	34 284	37 506	43 257	44 054	42 414	41 678
Spanien	95 469	101 998	121 901	126 990	169 059	172 677	174 603	183 776
Sverige	52 711	57 843	61 015	64 346	78 908	70 567	70 807	73 831
Tyskland	361 566	393 047	420 550	444 780	538 325	542 786	518 488	531 924
UK	226 290	271 171	286 534	304 841	372 213	371 821	366 240	346 503
Østrig	53 952	57 969	61 997	66 918	78 383	83 333	82 804	87 988

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.11 EU15-landenes vareeksport

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	mio. Euro							
I alt	1 695 246	1 886 250	1 992 348	2 099 364	2 507 859	2 589 033	2 608 156	2 572 049
Belgien/Luxembourg	137 801	152 309	162 262	175 788	213 024	223 434	239 379	236 694
Danmark	40 492	43 449	43 719	47 191	55 535	57 732	60 802	59 185
Finland	32 387	36 569	39 026	39 635	49 916	48 277	47 742	47 004
Frankrig	240 606	266 431	285 999	305 429	354 711	361 075	350 803	341 938
Grækenland	9 223	9 987	9 694	10 386	12 723	11 438	10 946	11 669
Irland	38 070	47 043	57 381	66 841	83 817	92 491	93 343	81 977
Italien	198 695	211 998	219 252	221 021	260 413	272 990	269 064	258 188
Nederlandene	164 598	183 267	190 865	205 085	252 414	257 766	258 099	261 680
Portugal	19 388	21 124	22 115	23 026	26 379	27 323	28 098	28 070
Spanien	84 460	88 847	99 879	97 985	124 784	130 258	132 918	137 776
Sverige	66 876	72 975	75 612	79 648	94 340	84 463	86 188	90 259
Tyskland	413 191	452 269	485 021	509 982	597 455	638 282	651 259	661 551
UK	203 605	247 263	244 360	255 364	309 036	304 506	296 315	270 180
Østrig	45 853	52 718	57 163	61 982	73 311	78 999	83 199	85 879

Kilde: European Community, Eurostat, databasen Comext.

Tabel 9.12 It-servicevirksomhed, omsætningsfordeling på produktgrupper og serviceydelser. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	1 444	31 938	4 690	1 622	748	2 122	42 564
	pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Rådgivning vedr. it-behov/-anskaffelse	48	2	1	1	2	2	3
Udvikling og salg af standardsoftware	1	22	5	4	0	1	17
Udvikling og salg af kundespecifikt software	3	26	20	6	1	7	22
Anden konsulentvirksomhed	5	9	1	1	0	6	8
Drift af kunders it-systemer/ databehandling	3	10	54	7	1	15	15
Databasevirksomhed	0	1	1	50	-	6	3
System- og programvedligeholdelse ..	4	8	2	0	5	4	6
Vedligeholdelse og reparation af hardware	4	1	0	-	64	0	2
Netværksydelser og telekommunikation	0	3	10	24	1	51	7
It-uddannelse	0	1	0	1	0	1	1
Leasing/udlejning af computere mv. ..	0	0	0	-	0	1	0
Videresalg af software	6	3	1	1	3	1	3
Videresalg af hardware	25	5	2	1	21	3	5
Videresalg af andre varerVI	0	1	0	0	1	0	1
Andre varer og tjenesteydelser	1	8	3	4	1	2	7

Tabel 9.13

It-servicevirksomhed, branchernes andel af produktgrupper og serviceydelser. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt	Omsæt- ning
	pct.							mio. kr.
I alt	3	75	11	4	2	5	100	42 564
Rådgivning vedr. it-behov/- anskaffelse	49	43	4	1	1	2	100	1 393
Udvikling og salg af standardsoftware	0	95	4	1	0	0	100	7 288
Udvikling og salg af kundespecifikt software	1	86	10	1	0	2	100	9 453
Anden konsulentvirksomhed	2	92	1	1	0	4	100	3 194
Drift af kunders it-systemer/ databehandling	1	53	39	2	0	5	100	6 392
Databasevirksomhed	0	23	4	63	-	10	100	1 294
System- og program- vedligeholdelse	2	89	4	0	1	4	100	2 713
Vedligeholdelse og reparation af hardware	6	39	1	-	53	1	100	892
Netværksydelser og telekommunikation	0	34	15	13	1	37	100	2 918
It-uddannelse	1	92	1	3	0	3	100	451
Leasing/udlejning af computere mv.	0	51	1	-	3	45	100	56
Videresalg af software	7	84	4	1	2	2	100	1 206
Videresalg af hardware	16	68	5	1	7	3	100	2 182
Videresalg af varer	1	88	6	1	3	1	100	213
Andre varer og tjenesteydelser ..	0	92	5	2	0	1	100	2 919

Tabel 9.14

It-servicevirksomhed, omsætningsfordeling på kundegrupper. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	1 444	31 938	4 690	1 622	748	2 122	42 564
	pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Virksomheder	86	76	87	64	61	72	77
Offentlig sektor	12	21	7	15	14	3	18
Organisationer/privatpersoner	2	3	6	21	25	25	5

Tabel 9.15

It-servicevirksomhed, omsætningsfordeling på kundegrupper. 2001

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	647	30 110	4 057	1 010	679	1 707	38 210
	Pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Virksomheder	82	79	81	43	68	92	79
Offentlig sektor	16	19	13	37	6	6	18
Organisationer/privatpersoner	2	2	6	20	26	2	3

Tabel 9.16 It-servicevirksomhed, fordeling af omsætning på udenlandske og indenlandske kunder. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	1 444	31 938	4 690	1 622	748	2 122	42 564
heraf eksport	98	5 425	416	110	19	650	6 718
	pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Indenlandske kunder	93	83	91	93	97	69	84
Udenlandske kunder (eksport)	7	17	9	7	3	31	16

Tabel 9.17 It-servicevirksomhed, fordeling af omsætning på udenlandske og indenlandske kunder. 2001

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	647	30 110	4 057	1 010	679	1 707	38 210
	Pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Indenlandske kunder	86	71	91	80	91	53	73
Udenlandske kunder (eksport)	14	29	9	20	9	47	27

Tabel 9.18 It-servicevirksomhed, fordeling af omsætning på udenlandske og indenlandske kunder. 2000

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	981	29 584	3 201	753	408	1 952	36 879
	Pct.						
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Indenlandske kunder	86	88	90	92	98	36	85
heraf virksomheder som tilhører samme koncern som virksomheden selv	0	7	3	1	0	0	6
Udenlandske kunder (eksport)	14	12	10	8	2	64	15
heraf virksomheder som tilhører samme koncern som virksomheden selv	4	3	2	0	-	55	6

Tabel 9.19 It-servicevirksomhed, fordeling af eksport på produktgrupper og serviceydelse. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsu- lentbistand i forbindelse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb-udstyr	Anden virksomhed i forbindelse med data- behandling	I alt
	mio. kr.						
I alt	1 444	31 938	4 690	1 622	748	2 122	42 564
heraf eksport	98	5 425	416	110	19	650	6 718
	pct.						
I alt eksport	100	100	100	100	100	100	100
Rådgivning vedr. it-behov/-anskaffelse	19	1	1	1	-	0	1
Udvikling og salg af standardsoftware	7	40	2	1	-	0	33
Udvikling og salg af kundespecifikt software	8	24	19	8	-	9	21
Anden konsulentvirksomhed	43	5	1	-	-	4	5
Drift af kunders it-systemer/ databehandling	-	8	67	9	-	8	12
Databasevirksomhed	-	3	0	76	-	5	4
System- og programvedligeholdelse ..	11	5	0	-	1	5	5
Vedligeholdelse og reparation af hardware	-	0	-	-	54	0	0
Netværksydelser og telekommunikation	-	8	5	-	33	69	13
It-uddannelse	1	0	-	-	-	-	0
Leasing/udlejning af computere mv. ...	-	0	-	-	-	-	0
Videresalg af software	5	1	-	-	-	0	1
Videresalg af hardware	7	1	2	-	12	-	1
Videresalg af andre varerVI	-	1	-	-	-	-	1
Andre varer og tjenesteydelser	-	2	3	6	-	0	2

Tabel 9.20 It-servicevirksomhed, branchernes andel af eksporten af produktgrupper og serviceydelser. 2002

	Konsulent- virksomhed vedr. hardware	Udvikling og konsulent- bistand i forbin- delse med software	Data- behandling	Database- værter og formidlere	Reparation og vedlige- holdelse af kontor- maskiner og edb- udstyr	Anden virk- somhed i forbin- delse med data- behandling	I alt eksport	Eksport	Omsæt- ning
	pct.						mio. kr.		
I alt	1	81	6	2	0	10	100	6 718	42 564
Rådgivning vedr. it-behov/- anskaffelse	27	64	7	1	-	1	100	69	1 393
Udvikling og salg af standardsoftware	0	99	0	0	-	0	100	2 208	7 288
Udvikling og salg af kundespecifikt software	1	89	6	1	-	4	100	1 431	9 453
Anden konsulentvirksomhed ...	12	80	1	-	-	7	100	346	3 194
Drift af kunders it-systemer/ databehandling	-	57	35	1	-	7	100	800	6 392
Databasevirksomhed	-	60	0	29	-	11	100	290	1 294
System- og program- vedligeholdelse	3	86	0	-	0	10	100	316	2 713
Vedligeholdelse og reparation af hardware	-	35	-	-	65	-	100	16	892
Netværksydelser og telekommunikation	-	47	2	-	1	50	100	899	2 918
It-uddannelse	3	97	-	-	-	-	100	17	451
Leasing/udlejning af computere mv	-	100	-	-	-	-	100	1	56
Videresalg af software	11	86	-	-	-	4	100	46	1 206
Videresalg af hardware	10	77	10	-	3	0	100	74	2 182
Videresalg af varer	-	100	-	-	-	-	100	52	213
Andre varer og tjenesteydelser .	-	87	9	4	-	0	100	153	2 919

